

Welcome to Rivne,

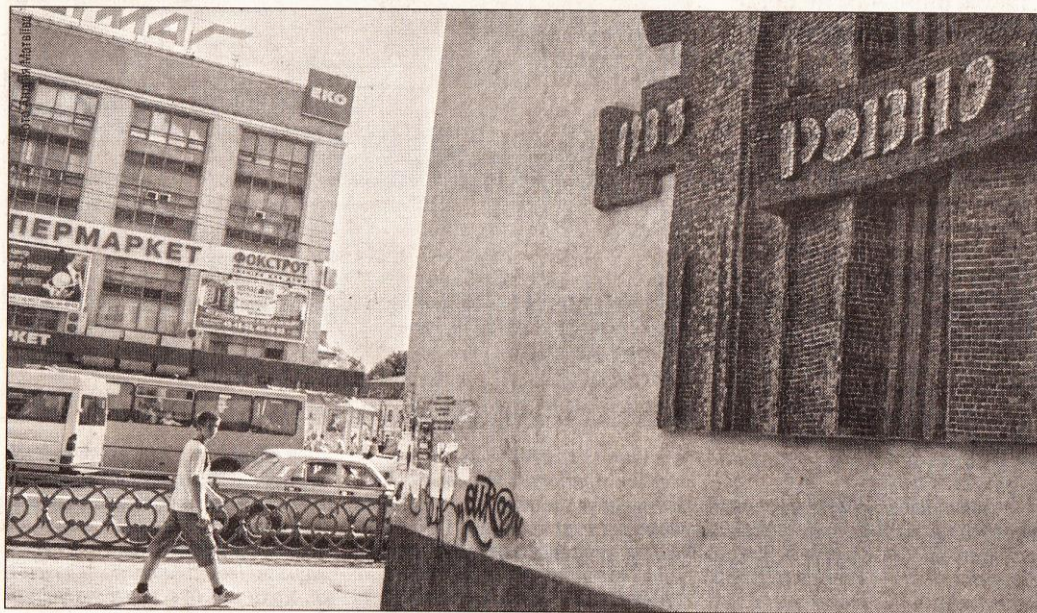
або Стороннім вхід заборонено

Куди піти туристу, що волею долі завітав до Рівного? Що він має побачити обов'язково, аби ще довго згадувати про наше місто? Які об'єкти є унікальними, особливими, здатними вразити заїжджу людину? Зваживши на те, що вже менш ніж через рік за маршрутом Львів-Київ очікується туристичне поживлення, "РВ" вирішило влаштувати невеличке дослідження цієї теми, загорнувши найсмачніші місцеві туристичні цукерочки у власні обгортки.

"Не іщі мєня В Контактє..."

І хоча свої цікавинки Рівне має, дізнатися про них не так вже й просто. Ні на центральному майдані, ні в його околицях немає жодного стенда, де було б зображено схему міста з місцями-«родзинками», які б господарі рекомендували відвідати. Про спеціальні інфоцентри годі й говорити. А тому, як правило, гостям доводиться рухатись напльомацки.

Невелика поміч і від Всесвітньої мережі. Через сайт міськвиконкому можна перейти до сайту управління культури і туризму. До речі, обидва ресурси лише україномовні, а тому тим, хто не дружить з

теж не каже. Тут також є розділ "Туристичні маршрути", майже аналогічний, що й в управлінні культури, плюс ще один маршрут-фантом "Пивзавод — Музей пивоваріння". Написано, що протягом 2010 року цей напрям запрацює, втім, судячи з усього, поки що його розробники застрягли на дослідженні першої частини.

На жодному із згаданих сайтів не вказано, куди звернутися, щоб отримати кваліфіковану екскурсію. Хоча загалом послуги рівненських екскурсоводів знайти в мережі нескладно. За якусь сотню

та Лермонтова. Про подробиці цього "екшену" краще розпитати в екскурсоводів або ж переглянути фільми "Сильні духом" (1967) та "Загін спеціального призначення" (1987). До речі, в останньому роль розвідника виконав Олександр Михайлов, відомий за кіношлягером "Любов та голуби".

У самому музеї нині понад 140 тисяч експонатів. Крім опудала бобра, гордо зображено на одному з календарів закладу, там є також справжній шедевр, про який більшість рівнян і не здогадуються. Це Дорогобузька члнотворна ікона

загинуло майже 100 тисяч людей, переважно цивільне населення. Найбільший концтабір був на вулиці Білій, де встановлено монумент загиблим.

Єдиний Петлюра

Пам'ятник Симону Петлюрі у Рівному — єдиний у світі, якщо не рахувати невеличкого надмогильного погруддя у Парижі. Монумент головному отаману УНР та голові Директорії розташований на вулиці його ж імені. Саме завдяки Петлюрі Рівне у квітні-травні

фауни проживають у його клітках. Слона немає, втім, є леви та тигри, а ще — тераріум з різними милими гадами. Загалом, місце доволі позитивне, от тільки звірі там живуть у тісноті. Тому перед тим, як вести туди гостей із далекого закордону добре зважте, чи не сприймуть вони цю тісноту за знущання над тваринами. Як і в музею, сайт закладу лише україномовний, і останній новини на ньому скоро мине рік.

Фото-мото

Спідвей — цей вид мотоспорту є своєрідною візитною картою міста вже півстоліття. Позмагатися на гаревій доріжці до Рівного приїздять спортсмени з усього світу. Для значної частини рівнян це справжній культ, для більшості ж гостей — це екзотика, яку в Україні можна побачити хіба що у невеличкому Червонограді, що на Львівщині. Звісно, гонки відбуваються не щодня, у розпал сезону — з травня по жовтень — 2-3 рази на місяць. Але якщо зорі таки зійдуться, то це те місце, куди необхідно повести свого гостя.

А ще Рівне, причому безспідставно, вважається фотостолицею України. У нас проходить два великі міжнародні салони — "Вернісаж на Покрову" та "Фотобієнале Рівне". Звісно, як і на спідвей, на велике фотомистецтво можна потрапити не щодня, але, безумовно, це смачна "родзинка" для гостей. При цьому у місті постійно

дати. Про спеціальні інфоцентри годі й говорити. А тому, як правило, гостям доводиться рухатись навромацки.

Невелика поміч і від Всесвітньої мережі. Через сайт міськвиконкому можна перейти до сайту управління культури і туризму. До речі, обидва ресурси лише україномовні, а тому тим, хто не дружить з нашою рідною-солов'яною, орієнтуватись буде непросто. Власне, як і тим, хто дружить.

Розповісти про рівненські туристичні принади спрямований розділ "Туристичні маршрути", яких наведено чотири. Перший — "Історичний центр Рівного" радить протягом 2 годин 15 хвилин (звідки ця цифра — незрозуміло) прогулятися з площі Театральної, по вулицях Замкової, Драгоманова, Паркової, Чорновола, Соборній і до майдану Незалежності, оглянувши переважно пам'ятники, розташовані там. У маршруті, наприклад, вказана перша рівненська електростанція — донедавна це боксерський зал біля речового ринку, а нині — торговий центр без жодних натяків на кінець XIX — початок XX ст.

Маршрут №2 — "Дорога до храму", розрахований на той же час, але пролягає через діючі та колишні церкви, костели та синагоги. Ще один маршрут — це парк ім. Шевченка. І найбільш загадковий — "Рівне — вчора, сьогодні, завтра". Де ходити — у ньому не вказано. В основному там загальна інформація про місто, зокрема, що живуть тут "талановиті, працьовиті, гостинні люди, які завжди радо зустрічають гостей". Хто б сумнівався! От тільки чи заховають це все туристів, скажімо, з Києва чи Харкова, приїхати до Рівного — є сумніви.

Тришки далі за сайти міськвиконкому та управління культури просунулось в Інтернеті управління економіки. Там є хоча б частина інформації англійською, зокрема, усміхнений міський голова вітає "ледь і джентльменів" їхньою рідною мовою, от тільки куди піти

варити кашкано, що протягом 2010 року цей напрям запрацює, втім, судячи з усього, поки що його розробники застрягли на дослідженні першої частини.

На жодному із згаданих сайтів не вказано, куди звернутися, щоб отримати кваліфіковану експертну. Хоча загалом послуги рівненських екскурсоводів знайти в мережі нескладно. За якусь сотню гривень вони з радістю складуть компанію гостю міста.

Зважаючи на вищенаписане, "РВ" вирішило запропонувати свій перелік об'єктів, які, на нашу суб'єктивну думку, могли б зацікавити гостей.

Музей імені Бобра

Не будемо оригінальними, якщо насамперед порадимо вирушити до краєзнавчого музею та його околиць. По-перше, це колишня гімназія, де вчився письменник Володимир Короленко. По-друге, у роки другої світової війни, у період з 1941 по 1944 рік, місто було центром рейхскомісаріату Україна, фактично столицею окупованої України. У приміщенні музею сидів гітлерівський намісник Еріх Кох. За кілька метрів від резиденції майже недосліджений, так званий бункер Коха, ходи в якому надійно забетонували, але все одно об'єкт вартий уваги.

На згаданого нацистського зверхника полковник радянський спецагент Микола Кузнецов, перодягнений німецьким офіцером Паулем Зіббертом. До речі, Кузнецов при усій суперечливості його вчинків і наслідків для рівнян (а це були арешти та розстріли) — єдиний реальний, а не вигаданий, як Штірліц, радянський розвідник тієї доби, про якого було знято кілька художніх фільмів та написано книги. Власне, завдяки Кузнецову чимала частина жителів СРСР і знала про існування нашого міста. І хоча самого гауляйтера Зібберт ліквідувати не зміг, кілька успішних терактів проти німецьких воєначальників він здійснив. Усі ці місця недалеко від музею — біля суду, на вулицях Драгоманова

розвідника виконав Олександр Михайлов, відомий за кіношлягером "Любов та голуби".

У самому музеї нині понад 140 тисяч експонатів. Крім опудала бобра, гордо зображено на одному з календарів закладу, там є також справжній шедевр, про який більшість рівнян і не здогадуються. Це Дорогобузька чудотворна ікона Богородиці XIII століття — одна з найстаріших ікон, написаних в Україні, і найстаріша на Волині. Це справжній скарб Рівного, наявність якого чомусь скромно замовчується.

А ще за музеєм є пам'ятник наших днів — недобудована "упівська" криївка. Попередня влада почала її будувати, а нинішня продовжувати не стала. Хоча зважаючи на те, що саме Рівненщина є місцем створення УПА, думаю, багатьом туристам було б цікаво.

Музей має власний сайт, на якому можна знайти режим роботи, телефони, а от ціни на квитки чомусь не вказано. Як і більшість інших місцевих сайтів, він лише україномовний.

Концтабори та Сосонки

Якщо повернутися до Рівного часів другої світової війни, а в цей період історія міста, напевно, була найскравішою, хоча кольори й мали переважно темний відтінок, то не можна не згадати про десятки тисяч людей, знищених на території міста. Так, в урочищі Сосонки у листопаді 1941-го окупанти розстріляли 17,5 тисячі євреїв. Для порівняння: у Бабиному Яру, що під Києвом, було розстріляно 33 тисячі. Втім, про цю трагедію знає весь світ, а про Сосонки в Інтернеті ще треба пошукати. Років з двадцять тому в урочищі побудували меморіал. Доволі цікаве місце з не менш цікавою, хоча й трагічною історією.

Не надто відомий широкому загалу і той факт, що у Рівному в ті роки діяло аж три концентраційні табори, в яких, до речі, використовувались газові камери. Там

Єдиний Петлюра

Пам'ятник Симону Петлюрі у Рівному — єдиний у світі, якщо не рахувати невеличкого надмогильного погруддя у Парижі. Монумент головному отаману УНР та голові Директорії розташований на вулиці його ж імені. Саме завдяки Петлюрі Рівне у квітні-травні 1919 року було столицею УНР. Будинки, розташовані навпроти пам'ятника — один з невеликих клаптиків місцевої архітектури позаминулого століття. Кажуть, з балкона одного з цих будинків отаман виступав перед народом.

А ще у Рівному на Дубенському кладовищі похований, за деякими оцінками, найталановитіший воєначальник УНР Василь Гютюнник, під командуванням якого у 1919 році було відбито у червоних Проскурів, Кам'янець-Подільський та Вінницю.

Прикраса віком два мільйони років

Нині обласна влада активно займається створенням іміджу області як бурштинового краю (край партизанської слави в наш час — неактуальний). Слово "бурштиновий" тепер де тільки не зустрінеш — фестивалі, конкурси і все інше набуло відтінку скам'янілої смоли. Як результат, нині у місті діє одразу два музеї бурштину. І якщо той, що у Будинку вчених, лише на стадії становлення і схожий не так на музей, як на виставкову залу, то інший — на фабриці на вул. Київський, має кілька унікальних екземплярів, таких, наприклад, як найдавніший в Україні бурштиновий виріб, якому 2,5 мільйона років, бурштинові породи, яким по 40 мільйонів років, а також інклюзи — камінчики з застиглими кошачками. На жаль, в жодного з музеїв немає власного сайту.

У світі тварин

Справжньою окрасою міста є зоопарк. Він один з шести зоопарків загальнодержавного значення і єдиний у Західній Україні. 160 видів представників світової

ставно, вважається фотостолицею України. У нас проходить два великі міжнародні салони — "Вернісаж на Покрову" та "Фотобіенале Рівне". Звісно, як і наспівдвей, на велике фотомистецтво можна потрапити не щодня, але, безумовно, це смачна "родзинка" для гостей. При цьому у місті постійно діє кілька фотогалерей — "Час", Купчинського, "У фарватері істини", "Щілина", де регулярно з'являються автори як з України, так і з-за кордону. Також нещодавно у Рівному відкрили першу приватну художню галерею — теж місце гідне уваги.

Зважаючи на популярність фотомистецтва і досягнення місцевих фотомістців, незрозуміло, чому обласна влада вирішила проводити у місті кінофестиваль, а не щось пов'язане з фотографією.

Кравчук, пиво і туалет

Є в Рівного туристичного і свій потенціал. Про Музей пивоваріння, який ніби мав з'явитися минулого року, ми вже згадували. Сподіваємося, це таки станеться. Якщо ж до цього музею додати діючий пивзавод, побудований у 1849 році, влаштувати там дегустації, розпарити все це діло, думаю, тоді будь-який іноземний чи український турист буде приречений не оминати наше місто.

А ще Рівне (його околиця — село Великий Житин) — це батьківщина першого Президента України Леоніда Кравчука. До міста він пішки ходив вчитися у кооперативному технікумі. У навчальному закладі є невеличкий музей на честь Леоніда Макаровича, втім, безумовно, ця персона заслуговує на більше.

Поки що ж Рівне продовжує жити своїм нетуристичним життям. Міста немає в Інтернеті (ту імітацію, про яку ми згадували на початку, не рахуємо), на вулицях відсутні будь-які вказівники як на пам'ятки, так і на туалети. Як кажуть, будете проїжджати на Євро-2012 — проїжджайте мимо.

■ Сергій ТАТАРЕНКО.